

מדד מדיניות-החוץ הישראלית לשנת 2023

ממצאי סקר מכון מיתוים

מדד מדיניות החוץ הישראלית לשנת 2023

ממצאי סקר מכון מיתווים

סקר דעת הקהל השנתי האחד-עשר של מכון מיתווים על מדיניות החוץ הישראלית נערך בסוף יולי 2023. הסקר בוצע על ידי מכון רפי סמית ובשיתוף קרן פרידריך אברט, בקרב מדגם מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל (800 איש ואישה, יהודים וערבים) ועם טעות דגימה של 3.5%. מסמך זה מציג את ממצאי הסקר, בחלוקה לחמישה תחומים: מערך החוץ הישראלי, יחסי החוץ של ישראל, השלכות הרפורמה המשפטית על יחסי החוץ של ישראל, ישראל והאזורים סביב לה, וישראל והפלסטינים.

השנה כלל הסקר, בין היתר, שאלות על ההשלכות של מדיניות ממשלת "הימין על מלא" על יחסי החוץ של ישראל - הן בהיבט של הרפורמה המשפטית, והן ביחס למדיניותה בגדה המערבית; עתיד הנורמליזציה עם העולם הערבי, בדגש על סעודיה, והאפשרות למנפה לקידום שלום ישראלי-פלסטיני; התקדמות איראן לקראת יכולת גרעינית-צבאית; משבר האקלים כסוגיית מדיניות-חוץ; מדיניות ישראל בלבנון; הגברת המעורבות הסינית במזרח התיכון; ומדיניות ישראל ביחס למלחמה באוקראינה.

מעריך החוץ של ישראל

- הציבור מעניק לתפקוד הממשלה בתחום מדיניות החוץ ציון 4.82 מתוך 10. כמעט רבע מהמשיבים נתנו לתפקוד הממשלה את הציון 1 (הנמוך ביותר). מדובר בירידה חדה לעומת 2022 (5.53), ובציון הנמוך ביותר בשבע השנים האחרונות.
- הציבור מעניק למצבו של משרד החוץ ציון 5 מתוך 10. כאשר 46% מהמשיבים ציינו את מצבו כטוב או די טוב. מדובר בירידה לעומת 2022 (5.4).

יחסי החוץ של ישראל

- הציבור מעניק למצבה של ישראל בעולם את הציון 5.03. מדובר בירידה חדה מהשנה שעברה (5.85), ובציון הנמוך ביותר בשבע השנים האחרונות. רק 18% מהמשיבים תיארו את מצב ישראל כטוב.
- עלייה בחשיבות שמייחס הציבור לנושאי מדיניות החוץ העיקריים בכללותם. במסגרת זו, בלטה העלייה בחשיבות שמייחס הציבור לחיזוק משרד החוץ (ציון של 7.84 לעומת ציון של 7.3 ב-2022), ולשיפור שיתוף הפעולה הבינלאומי להתמודדות עם משבר האקלים (ציון של 7.31 לעומת 6.81). בנוסף, ניכרה עלייה בחשיבות שיפור היחסים עם האיחוד האירופי (7.51 לעומת 7.16), וקידום שלום עם הפלסטינים (6.08 לעומת 5.73). אף על פי כן - הנושא הפלסטיני ממשיך לבלוט כנושא בעל החשיבות הפחותה בתפיסה הציבורית בהפרש משמעותי משאר הנושאים.
- הציבור מעניק למצב יחסי ישראל-ארה"ב את הציון 5.3 מתוך 10. מדובר בירידה חדה מאוד לעומת שנת 2022 (6.85), ובציון הנמוך ביותר בשמונה השנים האחרונות (והשני הנמוך ביותר מאז שהתחלנו לערוך את הסקר). הוא נמוך משמעותית מהציונים שניתנו בשנתיים האחרונות תחת ממשל ביידן. כמעט מחצית מהמשיבים תיארו את מצב היחסים כלא טוב או לא כל כך טוב.
- רוב מכריע בציבור הישראלי (73%) מסכים עם הקביעה כי ארה"ב, הינה וצריכה להיות בעתיד, בעלת הברית העיקרית של מדינת ישראל, לעומת 19% בלבד שאינם מסכימים עימה.
- בשאלה מי היא המדינה החשובה ביותר לישראל מלבד ארה"ב, לראשונה מזה שנים איבדה רוסיה את עמדת הבכורה שלה (שהיתה מכרעת בשנים קודמות) לגרמניה. רוסיה ממשיכה להוביל בהפרש זעום במדד המצטבר של שלוש המדינות החשובות, אך גם במדד זה ירדה הבחירה ברוסיה מ-40%

בשנה שעברה ל-32% השנה. אחרי רוסיה וגרמניה מדורגות בדומה לשנים עברו (בסדר חשיבות יורד): **בריטניה, סין, מצרים וצרפת**. ירדן עלתה מ-7% בשנה שעברה ל-12% השנה. כמעט ואין שינוי בהערכת החשיבות של סעודיה (מ-11% ב-2022 ל-12% השנה).

- בדומה לשנה שעברה, רוב בציבור הישראלי (44%) תומך ב"הליכה בין הטיפות" כדי להימנע מלהרגיז את רוסיה כ**אסטרטגיה המועדפת לישראל בסכסוך באוקראינה**. עם זאת, רוב זה הצטמצם לעומת שנה שעברה (53% ב-2022) ושיעור המצדדים בתמיכה מלאה באוקראינה ובעמדת המחנה הדמוקרטי-ליברלי עלה במקצת (33% לעומת 28% בשנה שעברה). רק 3% צידדו בתמיכה מלאה ברוסיה.
- רוב בציבור הישראלי (40%) רואה **במעורבות הסינית הגוברת במזרח התיכון** בבחינת סיכון לישראל, לעומת 13% בלבד הרואים בה התפתחות חיובית. 18% סבורים כי מעורבות זו אינה משמעותית לאינטרס הישראלי. כמעט 30% מהמשיבים טרם גיבשו עמדה בנושא.
- הציבור הישראלי חלוק כמעט שווה בשווה בשאלה האם **סוג השלטון במדינה מסוימת צריך להשפיע על בחירתה של ישראל לקיים עימה קשרים**. 44% סבורים כי לא צריכה להיות השפעה לסוג השלטון. לעומתם 42% סבורים שישראל צריכה לתת עדיפות לפיתוח קשרים עם מדינות שיש בהן משטר דמוקרטי. מדובר בעלייה בהשפעת המרכיב הדמוקרטי לעומת 2022, אז מחצית מהמשיבים לא ייחסו לסוג השלטון חשיבות לעומת 36% שהעדיפו חיבור לדמוקרטיות.

השלכות חקיקת הרפורמה המשפטית על יחסי החוץ של ישראל

- 45% מהציבור ציינו כי **הביקורת שהביעו מנהיגים בעולם המערבי על הרפורמה המשפטית בישראל** השפיעה במידה רבה או רבה מאוד על עמדתם בנושא, לעומת 40% שציינו כי לביקורת הייתה השפעה מועטה או כלל לא הייתה לה השפעה על תמיכתם/התנגדותם לרפורמה.
- כמעט מחצית מהציבור סבורים כי **קיים קשר בין מאמצי הממשלה לשינוי מערכת המשפט ומאמציה לקדם סיפוח והחלת ריבונות בשטחי יהודה ושומרון**. לעומתם, 34% סבורים כי קיים קשר מועט בין המאמצים או לא קיים קשר כלל.

ישראל והאזורים סביב לה

- בשאלת זהותה האזורית של ישראל - 34% מהציבור מרגישים **שישראל שייכת יותר למזרח התיכון**, 24% לאירופה ו-20% לאגן הים התיכון. מדובר בעלייה קלה בהרגשת השייכות למזרח התיכון לעומת השנה שעברה.
- הציבור מייחס חשיבות רבה (7.56 מתוך 10) להקמת מסגרת אזורית לשיתוף פעולה להתמודדות עם **משבר האקלים במזרח התיכון ובאגן הים התיכון**. מדובר בעלייה קלה בתמיכה לעומת 2022 (7.21). 57% מהמשיבים הגדירו יוזמה זו כחשובה (10-8 מתוך 10).
- ניכרת עלייה בחשיבות הגבוהה שמעניק הציבור **לחיזוק היחסים עם ירדן** (ציון של 7.82 מתוך 10 לעומת 7.46 בשנה שעברה). 63% מהמשיבים הגדירו יעד זה כבעל חשיבות.
- **לאור ההתקדמות שעשתה איראן בשנה האחרונה בהגעה ליכולת גרעינית-צבאית**, רוב משמעותי בציבור שם יתנו על המסלול המדיני כאמצעי העיקרי לבלימת סכנת הגרעין האיראני. כמעט מחצית מהמשיבים סבורים כי על ישראל למקד מאמציה בשיתוף פעולה דיפלומטי עם הקהילה הבינלאומית ומדינות האזור כדי לעכב את הגעת איראן לפצצה גרעינית. לעומתם, רק רבע מהמשיבים תומכים בתקיפה צבאית על מתקני הגרעין של איראן. 16% מהמשיבים רואים בהגעתה של איראן ליכולת גרעינית כעובדה מוגמרת וסבורים שיש להתמקד בהכנת ישראל למציאות זו.
- לאחר שיקום **יחסי ישראל-תורכיה** ב-2022, רוב גדול בציבור הישראלי (38%) סבור שיש לנצלם קודם כל על מנת לשפר את התיאום הביטחוני בעניין איראן, סוריה ולבנון. 20% התמקדו בשיפור ייצוא הגז הישראלי לאירופה דרך תורכיה, ו-18% בשיתוף פעולה למניעת הסלמה עם הפלסטינים. 11% בלבד התמקדו בשיתוף פעולה להתמודדות עם משבר האקלים וקידום אנרגיות מתחדשות.
- רוב בציבור הישראלי (33%) סבור שהחלק החשוב ביותר ב**יחסי ישראל-מרוקו** הוא בניית קשרים כלכליים ועסקיים בין המדינות. 24% התמקדו בשיתוף הפעולה הביטחוני ו-19% בשותפות עם מרוקו

בבניית קשרים עם אפריקה ואירופה. 12% בלבד מהמשיבים התמקדו בבניית קשרים תרבותיים, בין-דתיים ואזרחיים בין המדינות.

- הציבור חלוק בשאלת **האסטרטגיה הרצויה לישראל מול לבנון** במציאות של קריסה כלכלית-חברתית לבנונית מחד, והגברת החיכוך מצד חזבאללה בחודשים האחרונים מאידך. 26% מצדדים בהגברת הפעילות הצבאית מול חזבאללה, בעוד ש-22% מתמקדים בקידום הסכמי ביניים נוספים עם ממשלת לבנון, בדומה להסכם הגבול הימי, כדי לצמצם את החיכוך. 20% סבורים כי אל לישראל להתערב בנעשה בלבנון, בעוד ש-19% סבורים שעל ישראל לסייע למאמץ הבינלאומי לייצב את המצב במדינה.
- בדומה לשנה שעברה, רוב בציבור הישראלי (39%) **תופס את האיחוד האירופי** יותר כיריב של ישראל מאשר כידיד (33%). חלק משמעותי מהציבור - 28% מהמשיבים - טרם גיבשו דעה בנושא. מבין אלו התופסים את האיחוד יותר כיריב - עמדות האיחוד בנושא השלום הישראלי-פלסטיני (69%) ובנושא ההתנחלויות (42%) היוו בהפרש מכריע את שתי הסיבות העיקריות לתפיסה זו (32% הזכירו את עמדות האיחוד בסוגיית הגרעין האיראני). מבין אלו התופסים את האיחוד יותר כידיד - 48% הזכירו את היותו שותף הסחר המרכזי של ישראל, 44% את עמדותיו הערכיות הליברליות-דמוקרטיות, ו-34% את שיתוף הפעולה האקדמי-מדעי עימו. רק 19% הזכירו את עמדות האיחוד בנושא השלום הישראלי-פלסטיני כאחת משתי הסיבות לתפיסתו כידיד.

ישראל והפלסטינים

- 36% מהציבור הישראלי רואים את החתירה להשגת שלום על בסיס פתרון שתי המדינות **כאסטרטגיה הרצויה לממשלת ישראל בסוגיה הפלסטינית**. 28% תומכים בחתירה לסיפוח הגדה המערבית והקמת מדינה אחת בה יש זכויות יתר ליהודים. 11% תומכים בסיפוח הגדה המערבית והקמת מדינה אחת עם שוויון זכויות מלא לכולם. חלק משמעותי - כרבע מהמשיבים - טרם גיבשו דעה בנושא.
- 61% מהציבור חושבים שישראל צריכה **להיעזר במדינות הנורמליזציה לקידום שלום עם הפלסטינים**, לעומת 24% בלבד שחושבים שהיא לא צריכה. מדובר במגמת עלייה מתמשכת בתמיכה במינוף הנורמליזציה לשלום מאז חתימת הסכמי אברהם (57% ב-2022 ו-53% ב-2021).
- על רקע ביקורת גוברת מצד מנהיגי מדינות הסכמי אברהם, הציבור חלוק בשאלה האם **מדיניות ישראל בשטחים צריכה להתחשב ביעד של ישראל לשמר ולפתח את הנורמליזציה עם העולם הערבי**. 39% סבורים שהמדיניות הישראלית צריכה להתחשב ביעד זה, לעומת 37% שסבורים כי אין להתחשב בו. כמעט רבע מהמשיבים טרם גיבשו עמדה בנושא.
- יותר ישראלים (41%) **תומכים בעצירת הבנייה בהתנחלויות ופינוי מאחזים לא חוקיים בתמורה לנורמליזציה עם סעודיה**, לעומת 40% שמתנגדים לעסקה מסוג זה.
- על רקע קריאות תיגר מן הממשלה על **האינטרס הישראלי בהמשך קיומה של הרשות הפלסטינית**, רוב בציבור הישראלי (43%) סבור כי המשך קיומה משרת את האינטרס הישראלי, לעומת 13% בלבד הסבורים כי המשך קיומה מנוגד לאינטרס הישראלי. 17% סבורים כי המשך קיום הרשות אינו משמעותי לאינטרס הישראלי. למעלה מרבע מהמשיבים טרם גיבשו עמדה בנושא.
- בדומה לשנה שעברה, רוב הציבור (61%) **תומך בהקמת מנגנון תיאום למניעת הסלמה בירושלים בשיתוף עם הפלסטינים וירדן**, לעומת 17% בלבד שהתנגדו.
- הציבור מוסיף להיות חלוק בשאלה מה צריכה להיות **האסטרטגיה המדינית של הממשלה כלפי רצועת עזה**. האופציה המובילה בראיית הציבור היא המשך המצב הקיים - קרי מאמץ להרתעה צבאית לצד הקלות כלכליות, בתמורה לשקט (27%). 24% חושבים שיש לרתום את המערכת הבינלאומית לשיקום כלכלי נרחב של הרצועה, 17% סבורים שיש להתמקד במאמץ להחזיר את שליטת הרשות הפלסטינית לרצועת עזה, ו-15% חושבים שיש לנהל מו"מ עם החמאס על הסדרה ארוכת טווח.
- בדומה לשנה שעברה, כמעט מחצית מכלל המשיבים תומכים **בשיתוף פעולה עם הפלסטינים בהתמודדות עם משבר האקלים**, לעומת 31% שמתנגדים.
- בדומה לשנה שעברה, רוב הציבור הישראלי (52%) **תומך בהענקת סיוע ישראלי לפיתוח תשתיות אנרגיה ומים עצמאיות ברשות הפלסטינית**, לעומת 34% מתנגדים.

מגמות לאורך השנים

דירוגים ממוצעים בין 1 (נמוך) ל-10 (גבוה)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
5.12	3.96	5.01	5.49	5.82	6.10	5.63	5.58	5.85	5.03	מצבה של ישראל בעולם
4.80	4.03	4.55	5.05	5.22	5.99	6.05	5.29	5.53	4.82	תפקוד הממשלה בתחום מדיניות-החוץ
4.80	4.03	4.31	4.81	5.01	5.37	5.69	5.23	5.4	5	מצבו של משרד החוץ*
6.09	5.01	5.56	6.88	7.75	7.75	8.05	6.46	6.85	5.3	מצב היחסים עם ארה"ב

* בשנים 2014-2018 השאלה על מצבו של משרד החוץ נשאלה בנוסח שונה

משתני רקע של המדגם

גודל המדגם: 800

מגדר: 50% גברים, 50% נשים

הציבור הערבי מהווה כ-15% מכלל המדגם

העולים מחבר העמים מהווים כ-15% מהמדגם היהודי

הסקר נערך בסוף יולי 2023

גיל

רמת דתיות (מגזר יהודי)

סך הכול	
22.5%	גוש דתי
31.5%	מסורתי
46.0%	חילוני

השקפת עולם פוליטית (מגזר יהודי)

סך הכול	
46.2%	מאוד ימין + ימין
23.2%	מרכז נוטה לימין
16.6%	מרכז
14.0%	מרכז נוטה לשמאל + שמאל

רמת הכנסה

סך הכול (97%)*	
*האחוז שהביעו דעה.	
47.3%	מתחת לממוצע
24.9%	ממוצע
27.9%	מעל לממוצע

א. מערך החוץ של ישראל

- באיזו מידה את/ה מרוצה מתפקוד הממשלה בתחום מדיניות החוץ בשנה האחרונה? דרגי/ בין 1-10, כאשר 10 מאוד מרוצה ו-1 כלל לא מרוצה?

2021	2022	2023	
15.1%	14.1%	23.2%	1 (כלל לא מרוצה)
5.9%	4.2%	6.2%	2
7.4%	6.3%	7.4%	3
5.9%	7.6%	8.9%	4
14.1%	13.0%	10.5%	5
11.5%	12.2%	10.0%	6
16.5%	15.1%	12.9%	7
14.6%	15.3%	8.5%	8
5.1%	7.2%	5.2%	9
3.8%	5.0%	7.2%	10 (מאוד מרוצה)
5.29	5.53	4.82	הציון הממוצע בין 1-10
88%	96%	93%	האחוז שהביעו דעה

- תפקוד הממשלה בתחום מדיניות החוץ - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
37%	37%	37%	ציון 1-3 לא טוב
29%	18%	19%	ציון 4-5 לא כ"כ טוב
22%	23%	23%	ציון 6-7 די טוב
12%	22%	21%	ציון 8-10 טוב
4.39	4.89	4.82	ממוצע בין 1-10

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
4.80	4.03	4.55	5.05	5.22	5.99	6.05	5.29	5.53	4.82	הציון הממוצע

- כיצד אתה מעריך את מצבו של משרד החוץ כיום?
דרג/י בין 1-10, כאשר 10 מסמל "טוב מאוד" ו-1 לא טוב?

2021	2022	2023	
10.5%	10.6%	16.6%	1 (כלל לא טוב)
4.6%	5.4%	5.5%	2
7.5%	6.5%	8.7%	3
8.3%	7.1%	10.4%	4
21.2%	17.4%	12.3%	5
15.4%	14.2%	14.2%	6
17.0%	19.6%	13.3%	7
10.7%	13.1%	10.3%	8
2.8%	4.1%	4.5%	9
2.0%	1.9%	4.2%	10 (טוב מאוד)
5.23	5.4	5.0	הציון הממוצע בין 1-10
85%	93%	92%	האחוז שהביעו דעה

- מצבו של משרד החוץ כיום - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
30%	31%	31%	ציון 1-3 לא טוב
30%	22%	23%	ציון 4-5 לא כ"כ טוב
29%	27%	27%	ציון 6-7 די טוב
11%	20%	19%	ציון 8-10 טוב
4.66	5.05	5.0	ממוצע בין 1-10

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2020	2021	2022	2023	
5.69	5.23	5.4	5.0	הציון הממוצע

ב. יחסי החוץ של ישראל

• באופן כללי, מה התחושה שלך לגבי מצבה של ישראל בעולם כיום? דרגי/ בין 1-10 כאשר 10 מסמל טוב מאוד ו- 1 גרוע?

2021	2022	2023	
5.9%	5.1%	13.7%	1 (גרוע)
2.9%	2.8%	5.7%	2
7.4%	5.6%	9.0%	3
10.0%	8.7%	13.0%	4
17.7%	15.8%	14.4%	5
19.3%	17.9%	12.6%	6
21.8%	23.3%	13.3%	7
9.6%	15.4%	11.1%	8
3.0%	3.4%	2.9%	9
2.4%	2.0%	4.3%	10 (טוב)
5.58	5.85	5.03	הציון הממוצע בין 1-10
97%	99%	98%	האחוז שהביעו דעה

• מצבה של ישראל בעולם - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
34.4%	27.4%	28.4%	ציון 1-3 לא טוב
38.5%	25.5%	27.4%	ציון 4-5 לא כ"כ טוב
12.5%	28.2%	25.9%	ציון 6-7 די טוב
14.6%	18.9%	18.3%	ציון 8-10 טוב
4.44	5.12	5.03	הציון הממוצע בן 1-10

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
5.12	3.96	5.01	5.49	5.82	6.10	5.63	5.58	5.85	5.03	הציון הממוצע

• דרגי/ בין 1-10 עד כמה חשוב בעיניך שממשלת ישראל תעשה את כל אחד מהדברים הבאים, כאשר 10 מסמל שזה מאוד חשוב ו- 1 שזה לא חשוב כלל: המספרים באחוזים, 100% בכל שורה

הציון הממוצע	ציון - מקובץ				
	8-10	6-7	4-5	1-3	
7.84	63%	22%	10%	5%	תחזק את משרד החוץ
6.08	37%	23%	16%	24%	תקדם שלום עם הפלסטינים
7.51	56%	25%	13%	6%	תשפר את היחסים עם האיחוד האירופי
7.23	51%	30%	12%	7%	תשפר את היחסים עם מדינות ערב וצפון אפריקה
7.40	55%	26%	12%	7%	תשפר את היחסים עם מדינות אגן הים התיכון, כמו יוון וקפריסין
7.31	54%	23%	14%	9%	תשפר את שיתוף הפעולה עם מדינות אחרות כדי להתמודד עם משבר האקלים

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2019	2020	2021	2022	2023	
7.41	6.66	7.10	7.30	7.84	תחזק את משרד החוץ
6.18	5.83	5.64	5.73	6.08	תקדם שלום עם הפלסטינים
7.26	6.66	6.99	7.16	7.51	תשפר את היחסים עם האיחוד האירופי
7.12	6.80	6.83	7.23	7.23	תשפר את היחסים עם מדינות ערב וצפון אפריקה*
6.96	6.69	6.99	7.22	7.40	תשפר את היחסים עם מדינות אגן הים התיכון, כמו יוון וקפריסין
		7.03	6.81	7.31	תשפר את שיתוף הפעולה עם מדינות אחרות כדי להתמודד עם משבר האקלים

*צפון אפריקה - רק מהסקר הנוכחי

- כיצד את/ה מעריך/ה את מצבם של יחסי ישראל-ארה"ב כיום?
דרג/י בין 1-10, כאשר 10 מסמל שהיחסים מאוד טובים ו-1 גרועים

2021	2022	2023	
5.0%	2.2%	10.7%	1 (גרועים)
1.0%	1.3%	5.3%	2
4.0%	3.6%	7.6%	3
6.6%	4.5%	12.1%	4
13.8%	11.5%	13.6%	5
13.2%	14.1%	15.6%	6
21.7%	18.7%	16.2%	7
18.7%	25.4%	11.3%	8
8.8%	11.6%	3.9%	9
7.3%	7.1%	3.7%	10 (טובים מאוד)
6.46	6.85	5.3	הציון הממוצע בין 1-10
92%	98%	96%	האחוז שהביעו דעה

- מצבם של יחסי ישראל-ארצות הברית כיום - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
25%	23%	23%	ציון 1-3 לא טוב
29%	25%	26%	ציון 4-5 לא כ"כ טוב
31%	32%	32%	ציון 6-7 די טוב
15%	20%	19%	ציון 8-10 טוב
5.12	5.33	5.3	ממוצע בין 1-10

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
6.09	5.01	5.56	6.88	7.75	7.75	8.05	6.46	6.85	5.3	הציון הממוצע

- עד כמה אתה מסכים עם הטענה הבאה: "ארה"ב, הינה וצריכה להיות בעתיד, בעלת הברית העיקרית של מדינת ישראל?"

מקובץ	סה"כ	
73%	40%	מאוד מסכים/ה
	33%	די מסכים/ה
19%	12%	לא כ"כ מסכים/ה
	7%	כלל לא מסכים/ה
8%	8%	אין דעה

- ארה"ב כבעלת ברית העיקרית של ישראל - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
51%	77%	73%	מסכים
32%	16%	19%	לא מסכים
17%	7%	8%	אין דעה

- פרט לארצות הברית, מיהן לדעתך שלוש המדינות בעולם שמערכת היחסים איתן הכי חשובה כיום למדינת ישראל?

שאלה פתוחה; בטבלה מופיעות רק המדינות שקיבלו 5% ומעלה; התוצאות מסתכמות ביותר מ-100% בכל טור מאחר שניתן היה לציין שלוש תשובות.

סה"כ 3 מדימות במצטבר	שתי מדינות נוספות	מדינה ראשונה	
31.8%	17.6%	14.2%	רוסיה
31.4%	16.8%	14.6%	גרמניה
28.2%	16.7%	11.5%	אנגליה
25.8%	16.7%	9.1%	סין
21.3%	13.3%	8%	מצרים
20.2%	16.2%	4%	צרפת
11.8%	7.2%	4.6%	סעודיה
11.5%	10%	1.5%	ירדן
10.5%	7.6%	2.9%	איחוד האמירויות
9.4%	7.1%	2.3%	תורכיה

מגמות לאורך השנים

2021	2022	2023	
36.6%	39.7%	31.8%	רוסיה
28.4%	28.7%	31.4%	גרמניה
25.6%	24%	28.2%	אנגליה
21.9%	23.4%	25.8%	סין
16.3%	18.6%	21.3%	מצרים
11.8%	16.3%	20.2%	צרפת
2.6%	10.8%	11.8%	סעודיה
11.6%	6.7%	11.5%	ירדן
7.2%	9.7%	10.5%	איחוד האמירויות
5%	10.6%	9.4%	תורכיה

• ביחס למלחמה באוקראינה על ישראל:

ערבים	יהודים	סה"כ	
34%	46%	44%	"ללכת בין הטיפות" כדי לא להרגיז את רוסיה גם אם הדבר יעורר כעס במדינות המערב.
25%	35%	33%	לתמוך באופן מלא באוקראינה ובעמדת העולם הדמוקרטי-ליברלי
3%	3%	3%	לתמוך באופן מלא ברוסיה
38%	16%	20%	אין דעה

השוואה לסקר הקודם - כלל המדגם

2022	2023	
53%	44%	"ללכת בין הטיפות" כדי לא להרגיז את רוסיה גם אם הדבר יעורר כעס במדינות המערב*
28%	33%	לתמוך באופן מלא באוקראינה ובעמדת העולם הדמוקרטי-ליברלי
1%	3%	לתמוך באופן מלא ברוסיה
18%	20%	אין דעה

*בסקר 2022 נוסח התשובה היה: "ללכת בין הטיפות" כדי לא להרגיז את רוסיה או/ו את המערב.

- סין הגבירה לאחרונה את מעורבותה במזרח התיכון, כולל במדינות המפרץ ואל מול איראן. מה יחסך למקום ההולך והגובר של סין בפוליטיקה המזרח-תיכונית?

ערבים	יהודים	סה"כ	
33%	41%	40%	ההשפעה הסינית הגוברת מסכנת את ישראל
20%	18%	18%	ההשפעה הסינית אינה משמעותית לישראל
16%	13%	13%	ההשפעה הסינית חיובית לישראל
31%	28%	29%	אין דעה

- איזו עמדה מקובלת עליך יותר?

ערבים	יהודים	סה"כ	
47%	41%	42%	ישראל צריכה לתת עדיפות לפיתוח קשרים עם מדינות שיש בהן משטר דמוקרטי
31%	46%	44%	סוג השלטון במדינה מסוימת אינו צריך להיות שיקול בקביעת היחסים של ישראל עמה
22%	13%	14%	אין דעה

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2021	2022	2023		
42%	36.2%	42%	עדיפות למדינות עם משטר דמוקרטי	כלל המדגם
43%	49.9%	44%	סוג השלטון לא צריך להיות שיקול	
15%	13.9%	14%	אין דעה	

ג. השלכות חקיקת הרפורמה המשפטית על יחסי החוץ של ישראל

- מספר מנהיגים בעולם המערבי, כולל נשיא ארה"ב בידן, ונשיא צרפת מקרון, הביעו דאגה משינויי החקיקה שמובילה ממשלת ישראל. באיזו מידה עתיד יחסיה של ישראל עם שותפותיה בעולם המערבי משפיע על תמיכתן/התנגדותן לקידום הרפורמה המשפטית בישראל?

מקובץ	סה"כ	
45%	20%	במידה רבה מאד
	25%	במידה רבה
40%	16%	במידה מועטה
	24%	כמעט או כלל לא משפיע
15%	15%	אין דעה

- עתיד היחסים של ישראל עם שותפיה בעולם המערבי לאור שינויי החקיקה- מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
59%	43%	45%	משפיע
17%	44%	40%	לא משפיע
24%	13%	15%	אין דעה

- ממשלת ישראל הנוכחית מקדמת שני מאמצים עיקריים - חקיקה לשינוי מערכת המשפט וקידום סיפוח והחלת ריבונות על השטחים ביהודה ושומרון. באיזו מידה לדעתך קשורים מאמצים אלו זה בזה?

מקובץ	סה"כ	
49%	26%	קשורים במידה רבה מאוד
	23%	קשורים במידה די רבה
34%	19%	קשורים במידה מועטה
	15%	כמעט או כלל לא קשורים
17%	17%	אין דעה

- הקשר בין החקיקה לשינוי מערכת המשפט וקידום הסיפוח- מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
52%	48%	49%	קשורים
20%	37%	34%	לא קשורים
28%	15%	17%	אין דעה

ד. ישראל והאזורים סביב לה

- האם לדעתך ישראל שייכת יותר למזרח התיכון, יותר לאירופה, יותר לאגן הים התיכון או לאף אחד מהנ"ל? סה"כ ולפי מגזר.

ערבים	יהודים	סה"כ	
34%	34%	34%	יותר למזרח התיכון
26%	23%	24%	יותר לאירופה
12%	21%	20%	יותר לאגן הים התיכון
10%	11%	10%	לאף אחד מהנ"ל
18%	11%	12%	אין דעה

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2018	2019	2020	2021	2022	2023	
28%	32%	29%	32.4%	31.2%	34%	יותר למזרח התיכון
23%	27%	24%	22.7%	25.2%	24%	יותר לאירופה
22%	21%	25%	22.5%	19.7%	20%	יותר לאגן הים התיכון
10%	7%	10%	9.8%	11.6%	10%	לאף אחד מהנ"ל
17%	13%	12%	12.6%	12.4%	12%	אין דעה

- המזרח התיכון ואגן הים התיכון הם בין האזורים הרגישים ביותר בעולם להתחממות הגלובלית. באזורים אחרים בעולם התארגנו המדינות למסגרות אזוריות לשיתוף פעולה להתמודדות עם משבר האקלים. עד כמה חשובה בעיניך הקמת מסגרת אזורית דומה במזרח התיכון ובאגן הים התיכון? דרג/י בין 1-10, כאשר 10 מסמל מאוד חשוב ו-1 כלל לא חשוב?

2021	2022	2023	
3.6%	4.3%	3.2%	1 (כלל לא חשוב)
1.6%	1.2%	1.2%	2
2.6%	3.4%	2.0%	3
2.9%	4.2%	2.8%	4
7.7%	10.4%	9.3%	5
12.3%	10.3%	8.9%	6
12.0%	15.0%	15.5%	7
16.5%	17.7%	17.8%	8
11.1%	8.5%	10.8%	9
29.7%	25.0%	28.5%	10 (מאוד חשוב)
7.51	7.21	7.56	הציון הממוצע בין 1-10
89%	96%	90%	האחוז שהביעו דעה

- התמודדות עם משבר האקלים - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סך הכול	
6%	6%	6%	לא חשוב ציון (1-3)
20%	11%	12%	לא כ"כ חשוב (ציון 4-5)
22%	25%	25%	די חשוב (ציון 6-7)
52%	58%	57%	חשוב (ציון 8-10)
7.40	7.58	7.56	ממוצע בין 1-10

מתוך 90% שהביעו דעה

- באיזו מידה לדעתך חשוב לחזק את היחסים עם ירדן?
דרג/י בין 1-10 כאשר 10 מסמל מאוד חשוב ו-1 כלל לא חשוב?

2021	2022	2023	
4.6%	3.9%	1.3%	1 (כלל לא חשוב)
1.4%	2.1%	1.1%	2
1.1%	1.8%	1.7%	3
3.6%	3.2%	2.3%	4
8.0%	8.1%	6.7%	5
10.6%	8.7%	9%	6
13.3%	14.7%	14.8%	7
15.6%	19.2%	21.6%	8
14.2%	12.5%	14.9%	9
27.5%	25.8%	26.6%	10 (מאוד חשוב)
7.5	7.46	7.82	הציון הממוצע בין 1-10
94%	97%	95%	האחוז שהביעו דעה

• חשיבות חיזוק היחסים עם ירדן - מקובץ, לפי מגזר

ערבים	יהודים	סה"כ	
2%	4%	4%	ציון 1-3 לא חשוב
12%	8%	9%	ציון 4-5 לא כ"כ חשוב
13%	25%	24%	ציון 6-7 די חשוב
73%	63%	63%	ציון 8-10 חשוב
8.21	7.76	7.82	ממוצע בין 1-10

• איראן מצויה כעת בעמדה המאפשרת לה לפתח פצצה גרעינית בתוך פחות משנה. אל מול מצב זה מה על ישראל לעשות?

ערבים	יהודים	סה"כ	
36%	12%	16%	להכיר במציאות של איראן גרעינית כעובדה מוגמרת ולהתמקד בהכנת ישראל להתמודדות עם מציאות זו.
30%	53%	49%	להגביר את שיתוף הפעולה הדיפלומטי עם הקהילה הבין לאומית ומדינות האזור כדי לעכב את הגעת איראן לפצצה גרעינית
7%	28%	25%	תקיפה ישראלית כוללת על מתקני הגרעין האיראנים, גם אם היא תוביל למתקפה רחבת היקף על העורף הישראלי
27%	7%	10%	אין דעה

• בשנה שעברה שיקמו תורכיה וישראל את היחסים ביניהן. מהו הצעד הבא שישראל צריכה לקדם במסגרת שיפור היחסים עם תורכיה?

ערבים	יהודים	סה"כ	
22%	17%	18%	שיתוף פעולה עם תורכיה למניעת הסלמה עם הפלסטינים
28%	18%	20%	ייצוא הגז הישראלי דרך תורכיה לאירופה
19%	10%	11%	שיתוף פעולה בהתמודדות עם משבר האקלים וקידום אנרגיות מתחדשות
13%	42%	38%	תיאום ביטחוני בסוגיות איראן, סוריה ולבנון
18%	13%	13%	אין דעה

• מה לדעתך צריך להיות החלק החשוב ביותר בפיתוח היחסים ארוכי הטווח עם מרוקו?

ערבים	יהודים	סך הכול	
23%	11%	12%	פיתוח הקשר התרבותי, הבין-דתי והאזרחי בין החברות
27%	34%	33%	בניית הקשרים הכלכליים בין המדינות וקהילות העסקים
15%	25%	24%	בניית הקשרים הביטחוניים בין המדינות
15%	19%	19%	שותפות עם מרוקו בבניית קשרים עם אפריקה ואירופה
20%	11%	12%	אין דעה

- לבנון נמצאת בקריסה כלכלית וחברתית, ובחודשים האחרונים החיזבאללה מגביר את החיכוך עם ישראל. מה צריכה להיות לדעתך האסטרטגיה המרכזית של ישראל נוכח מציאות זו?

ערבים	יהודים	סה"כ	
27%	17%	19%	לסייע למאמץ של הקהילה הבינלאומית לייצוב המערכת בלבנון
23%	22%	22%	לקדם הסכמי ביניים עם ממשלת לבנון בדומה להסכם הגבול הימי כדי לצמצם את החיכוך
19%	21%	20%	לא להתערב. זה עניין לבנוני פנימי
8%	29%	26%	להגביר את הפעילות הצבאית מול החיזבאללה
23%	11%	13%	אין דעה

- האם כיום האיחוד האירופי הוא בעיניך יותר ידיד של ישראל או יותר יריב של ישראל?

ערבים	יהודים	סה"כ	
45%	31%	33%	יותר ידיד של ישראל
21%	42%	39%	יותר יריב של ישראל
34%	27%	28%	אין דעה

מגמות לאורך השנים - כלל המדגם

2018	2019	2020	2021	2022	2023	
18%	27%	29%	24.4%	33.3%	33%	יותר ידיד של ישראל
55%	45%	43%	46.0%	40.4%	39%	יותר יריב של ישראל
27%	28%	28%	29.6%	26.3%	28%	אין דעה

- לאלו שציינו ש"יותר ידיד של ישראל" - 33% מכלל המדגם: מדוע אתה רואה את האיחוד האירופי כידיד של ישראל? (עד 2 תשובות)

ערבים (45%)	יהודים (31%)	סה"כ (33%)	
28%	48%	44%	בשל עמדותיו הערכיות הדמוקרטיות-ליברליות
30%	16%	19%	בשל עמדותיו לגבי תהליך השלום הישראלי-פלסטיני
37%	50%	48%	כיוון שהוא שותף הסחר הראשי של ישראל
35%	33%	34%	בשל שיתוף הפעולה האקדמי ומימון מחקר מדעי
7%	7%	7%	אין דעה

- לאלו שציינו ש"יותר יריב של ישראל" - 39% מכלל המדגם: מדוע אתה רואה את האיחוד האירופי כיריב של ישראל? (עד 2 תשובות)

ערבים (21%)	יהודים (42%)	סה"כ (39%)	
62%	70%	69%	בשל עמדותיו לגבי תהליך השלום הישראלי-פלסטיני.
29%	43%	42%	בשל עמדותיו לגבי ההתנחלויות
19%	33%	32%	בשל עמדותיו לגבי הגעה להסכם גרעין עם איראן.
19%	22%	22%	בשל מימון ארגוני חברה אזרחית ליברלים
5%	2%	2%	אין דעה

ה. ישראל והפלסטינים

- איזו אסטרטגיה צריכה הממשלה הבאה להוביל בסוגיה הפלסטינית בגדה המערבית?

ערבים	יהודים	סה"כ	
46%	35%	36%	חתימה להשגת שלום המתבסס על פתרון שתי המדינות
16%	30%	28%	חתימה לסיפוח הגדה המערבית והקמת מדינה אחת בה יש זכויות יתר ליהודים
17%	10%	11%	חתימה לסיפוח הגדה המערבית והקמת מדינה אחת עם שוויון זכויות מלא לכולם
21%	25%	25%	אין דעה

- האם לדעתך ישראל צריכה להיעזר במדינות ערב שכוננו עמה נורמליזציה, לקידום שלום עם הפלסטינים?

ערבים	יהודים	סה"כ	
68%	60%	61%	צריכה להיעזר במדינות ערב
17%	25%	24%	לא צריכה להיעזר
15%	15%	15%	אין דעה

מגמות לאורך זמן - כלל המדגם

2021	2022	2023	
52.6%	57.2%	61%	צריכה להיעזר במדינות ערב
27.9%	29.6%	24%	לא צריכה להיעזר
19.6%	13.3%	15%	אין דעה

- מאז השבעת הממשלה מנהיגי מדינות הסכמי אברהם - איחוד האמירויות, מרוקו ובחריין - הביעו התנגדות חריפה למדיניות ישראל כלפי הפלסטינים. האם לדעתך מדיניות ישראל בשטחים צריכה להתחשב ביעד של ישראל לשמר ולפתח את הנורמליזציה עם העולם הערבי ?

ערבים	יהודים	סה"כ	
59%	35%	39%	צריכה להתחשב
11%	42%	37%	לא צריכה להתחשב
30%	23%	24%	אין דעה

- האם את/ה תומך/ת או לא תומך/ת בקידום נורמליזציה מלאה עם ערב הסעודית בתמורה לעצירת הבנייה בהתנחלויות ופינוי המאחזים הלא חוקיים?

תומך/ת	סה"כ	יהודים	ערבים
41%	38%	60%	18%
40%	43%	18%	18%
19%	19%	22%	22%

- גורמים בכירים בממשלה הטילו ספק באינטרס הישראלי בהמשך קיומה של הרשות הפלסטינית. עד כמה אתה רואה בהמשך קיומה של הרשות אינטרס ישראלי?

המשך קיומה מנוגד לאינטרסים של ישראלי	סה"כ	יהודים	ערבים
13%	12%	18%	17%
17%	18%	17%	17%
32%	32%	26%	26%
11%	11%	12%	12%
27%	27%	27%	27%

- בעבר עלה רעיון להקים מנגנון תיאום למניעת הסלמה והורדת המתחוות באזור המקומות הקדושים בירושלים, המשותף לישראל, לפלסטינים ולירדן. האם את/ה תומך/ת או לא תומך/ת בהקמת מנגנון שכזה?

תומכים	סה"כ	יהודים	ערבים
61%	60%	68%	11%
17%	18%	11%	11%
22%	22%	21%	21%

בהשוואה לסקר הקודם - כלל המדגם

2022	2023	
61%	61%	תומכים
20%	17%	מתנגדים
19%	22%	אין דעה

- מה לדעתך צריכה להיות האסטרטגיה המדינית של הממשלה כלפי רצועת עזה?

ניהול מו"מ עם חמאס על הסדרה ארוכת טווח	סה"כ	יהודים	ערבים
15%	13%	24%	24%
17%	16%	26%	26%
24%	24%	20%	20%
27%	30%	9%	9%
17%	17%	21%	21%

- האם נכון או לא נכון לדעתך לשתף פעולה עם הפלסטינים כדי להתמודד בצורה טובה יותר עם משבר האקלים?

נכון	סך הכול	יהודים	ערבים
49%	46%	68%	
31%	33%	15%	
20%	21%	17%	

השוואה לסקר הקודם - כלל המדגם

2022	2023	
50%	49%	נכון
31%	31%	לא נכון
19%	20%	אין דעה

- סיוע ישראלי לפיתוח תשתיות אנרגיה ומים עצמאיות ברשות הפלסטינית יתרום לשיפור איכות החיים של הפלסטינים ויכול להוות בסיס לתהליך מדיני בעתיד. האם את/ה תומך/ת או לא תומך/ת בצעד מסוג זה?

תומכים	סך הכול	יהודים	ערבים
52%	48%	73%	
34%	39%	11%	
14%	13%	16%	

השוואה לסקר הקודם - כלל המדגם

2022	2023	
54%	52%	תומכים
33%	34%	מתנגדים
13%	14%	אין דעה

הדעות המובעות בפרסום זה אינן משקפות בהכרח את דעותיה של קרן פרידריך אברט. שימוש מסחרי בפרסומים של מכון מיתוים וקרן פרידריך אברט ללא אישור בכתב אסור בהחלט